

Riksdagens svar Rsv 71/2026 rd – RP 40/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om arbetspensionssystemet

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen om arbetspensionssystemet (RP 40/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 5/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att statsrådet följer och utvärderar vilka konsekvenser placeringsreformen, ökningen av ålderspensionsfonderingen och indexbegränsningen har för arbetspensionssystemets finansiella hållbarhet, variationen i arbetspensionsavgifterna, nivån på pensionsförmånerna och rättvisan mellan generationerna.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 98 §, 168 § 2 och 3 mom., 170 § 1 mom., 171 § 2 och 4 mom., 174 § 1 punkten och 201 §,

av dem 168 § 2 mom., 170 § 1 mom. och 171 § 4 mom. sådana de lyder i lag 950/2021, 168 § 3 mom. sådant det lyder i lag 694/2019, 171 § 2 mom. och 201 § sådana de lyder i lag 357/2022, samt 174 § 1 punkten sådan den lyder i lag 69/2016, som följer:

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

98 §

Indexjustering av pensionerna

En löpande pension justeras årligen från ingången av januari med ett indextal (*arbetspensionsindex*).

Vid beräkning av arbetspensionsindexet är vägningskoefficienten för förändringen i lönenivån 0,2 och vägningskoefficienten för förändringen i prisenivån 0,8.

Om den förändring i arbetspensionsindexet som beräknats enligt 2 mom. under en granskningsperiod på två på varandra följande år överstiger förändringen i lönekoefficienten under motsvarande tid, är värdet av arbetspensionsindexet med avvikelse från vad som föreskrivs i 2 mom. det största värde med vilket förändringen i arbetspensionsindexet under granskningsperioden på två på varandra följande år inte överstiger förändringen i lönekoefficienten under motsvarande tid. Med förändring avses den relativa förändringen.

Bestämmelserna i 3 mom. tillämpas, om värdet av det arbetspensionsindex som beräknats enligt 2 mom. är större än eller lika stort som värdet av det senaste arbetspensionsindexet. Om värdet av arbetspensionsindexet då efter tillämpningen av 3 mom. är mindre än värdet av det senaste arbetspensionsindexet, är värdet av arbetspensionsindexet detsamma som värdet av det senaste arbetspensionsindexet.

168 §

Uppgörande av beräkningsgrunder

Grunderna för beräkning av ansvarsskulden ska omfatta grunderna för det tilläggsförsäkringsansvar som är bundet till aktieavkastningen. Beräkningsgrunderna ska uppgöras så att grunden för det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret utgörs av andelen enligt aktiernas genomsnittliga årsavkastningsprocent på 30 procent av ansvarsskulden enligt denna lag, från vilken dragits av beloppet av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret enligt denna paragraf, det ofördelade tilläggsförsäkringsansvar och det på försäkringstagarna fördelade tilläggsförsäkringsansvar som avses i 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och det tilläggsförsäkringsansvar som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor. Före den årliga beräkningen av det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret görs ett avdrag enligt 171 § 2 mom. i denna lag.

Med aktiernas genomsnittliga årsavkastningsprocent avses den genomsnittliga årsavkastning som pensionsanstalter med verksamhet enligt denna lag och Sjömanspensionskassan får av i 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015) avsedda aktier som är föremål för handel på en reglerad marknad, minskad med en procentenhet. Den genomsnittliga årsavkastningsprocenten beräknas som ett viktat genomsnitt av aktieavkastningen för pensionsanstalterna på så sätt att en enskild pensionsanstalts eller Sjömanspensionskassans inverkan på procenten inte blir för stor i förhållande till de andra pensionsanstalterna. Den genomsnittliga årsavkastningsprocenten beräknas av Pensionskyddscentralen utifrån de uppgifter som pensionsanstalterna lämnat.

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

170 §

Ändring av grunderna för beräkning av ansvarsskulden

Om grunderna för beräkning av ansvarsskulden till följd av de krav som föreskrivs i 168 § ändras så att beloppet av det ansvar som föranleds av pensioner och intjänad pensionsrätt ökar, fogas de kostnader som föranleds av detta till de i 179 § avsedda kostnader som arbetspensionsanstalterna svarar för gemensamt. Om ändringen dock gäller grunderna för beräkning av ansvarsskulden för ålderspensioner, ska de kostnader som föranleds av ändringen i första hand täckas med medel som annars ska användas för utökande av fonderingen enligt 171 §.

171 §

Justering av ålderspensionsansvaret

De fonderade delarna av ålderspensionerna justeras utöver justeringen enligt 1 mom. årligen på basis av det sammanlagda beloppet av pensionsanstaltarnas till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvar enligt 168 § 2 mom.

Medel avsedda för justeringar enligt 1 och 2 mom. kan användas för att täcka de i 170 § avsedda kostnaderna till följd av ändringar av grunderna för beräkning av den ansvarsskuld som beräknas för ålderspensioner.

174 §

Pensionsanstaltarnas ansvar för ålderspensionen

Varje pensionsanstalt svarar för

1) den del av en arbetstagares och pensionstagares ålderspension som grundar sig på arbetstagarens arbete före utgången av månaden före den månad då den första ålderspensionen börjar och som motsvarar en pensionstillväxt på 0,5 procent per år med 65 år som pensionsålder eller, om ålderspensionsdelen grundar sig på arbetstagarens arbete efter det att han eller hon fyller 65 år, arbetstagarens ålder det år som arbetet utförts, och beräknad enligt de av social- och hälsovårdsministeriet fastställda eller givna beräkningsgrunderna; i pensionsanstaltens ansvar ingår dock inte höjningar till följd av i 96 § avsedd justering av årsinkomsterna med lönekoeficienten eller i 98 § avsedd indexjustering som gjorts efter att pensionen har börjat och inte heller ändringar på grund av livslängdskoefficienten,

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

201 §

Uppgifter för justering av ålderspensionsansvaret

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att inom den tid och i den form som den bestämmer av pensionsanstalterna få de uppgifter om respektive pensionsanstalts ansvarsskuld och solvenskapital som behövs för beräkningen av den i 171 § 1 mom. avsedda avsättningskoefficienten för pensionsansvaret samt de uppgifter om belopp och avkastning av aktieplaceringar som är föremål för handel på en i 11 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar avsedd reglerad marknad som behövs för beräkning av den genomsnittliga årsavkastningsprocent som avses i 168 § 3 mom.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Trots vad som föreskrivs i 168 § 2 mom., utgörs grunden för det till aktieavkastningen bundna tilläggsförsäkringsansvaret i enlighet med aktiernas genomsnittliga årsavkastningsprocent av en fjärdedel av den ansvarsskuld som avses i det momentet fram till den 30 juni 2027.

Bestämmelserna i 98 § 3 och 4 mom. tillämpas på indexjusteringar som görs den 1 januari 2030 och därefter.

Bestämmelserna i 174 § 1 mom. tillämpas på arbete som har utförts från och med den 1 januari 2027.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 154 § 1 punkten, 205 § 2 mom. och 215 § 4 mom. 3 punkten, av dem 154 § 1 punkten sådan den lyder i lag 78/2016, och
fogas till 205 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 642/2014, nya 5—8 mom. som följer:

154 §

Pensionskassans ansvar för ålderspensionen

Pensionskassan svarar för

1) den del av en arbetstagares och pensionstagares ålderspension som grundar sig på arbetstagarens arbete före utgången av månaden före den månad då den första ålderspensionen börjar och som motsvarar en pensionstillväxt på 0,5 procent per år med 65 år som pensionsålder eller, om ålderspensionsdelen grundar sig på arbetstagarens arbete efter det att han eller hon fyller 65 år, arbetstagarens ålder det år som arbetet utförts, och beräknad enligt de av social- och

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

hälsovårdsministeriet fastställda eller givna beräkningsgrunderna; i pensionskassans ansvar ingår dock inte höjningar till följd av justering av årsinkomsterna med lönekoeficienten enligt 101 § eller indexjustering enligt 102 § och inte heller ändringar på grund av livslängdscoefficienten,

205 §

Begränsningar som gäller placeringarna

Pensionskassan får inte utan tillstånd av Finansinspektionen förvärva sådan bestämmanderätt som avses i 1 kap. 5 § i bokföringslagen i en sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om inte sammanslutningens verksamhet kan anses ha samband med arbetspensionsförsäkringsrörelse och vara ändamålsenlig för denna eller om det inte är fråga om en bostads- eller fastighetsammanslutning.

En pensionskassas dottersammanslutning vars huvudsakliga syfte är att för pensionskassans räkning direkt eller indirekt äga fast egendom får uppta lån i sin fastighetsplaceringsverksamhet.

En pensionskassas dottersammanslutning får använda främmande kapital för ägande och förvärv av fastigheter samt för ägande, förvärv, byggande och underhåll av bostäder och andra byggnader i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det sammanlagda beloppet av de lån som pensionskassans dottersammanslutningar upptar får utgöra högst 10 procent av pensionskassans samtliga placeringar och 50 procent av pensionskassans samtliga fastighetsplaceringar.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf om dottersammanslutningar tillämpas också på därmed jämförbara bolag och sammanslutningar i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

215 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

3) 201 § om lämnande av uppgifter till Pensionsskyddscentralen för justering av ålderspensionsåtagandena,

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 154 § 1 punkten och 215 § 4 mom. 3 punkten i denna lag träder dock i kraft den 1 januari 2027.

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

Lag

om ändring av lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015) 7 a, 9 och 12 §, 13 § 1 mom., 15 § 2 mom., 17 § 1 och 2 mom. samt 24 § 1 mom. 4 punkten, av dem 7 a § sådan den lyder i lag 99/2016, 17 § 1 mom. sådant det lyder i lag 359/2022 och 17 § 2 mom. sådant det lyder i lag 956/2021 och

fogas till lagen nya 13 a och 13 b § samt till 24 § 1 mom. en ny 5 punkt som följer:

7 a §

Aktieplaceringarnas maximibelopp

Av en pensionsanstalts placeringar får högst 85 procent vara aktieplaceringar. Med aktieplaceringar avses det sammanlagda beloppet av placeringar som exponerats för riskklasserna 1—5 enligt 11 § 1 mom. Om den underliggande tillgången i ett derivatavtal är en aktieplacering, avses med det belopp som exponerats för aktierisken i derivatavtalet derivatavtalets deltaekvivalent som avses i 19 § 3 mom.

9 §

Fastställande av värdet av de konstanter som används vid solvensberäkningen

Bestämmelser om värdet av de konstanter som används vid solvensberäkningen utfärdas vart femte år genom förordning av statsrådet på det sätt som föreskrivs nedan. Värdet av konstanterna fastställs så, att ett år från den tidpunkt då pensionsanstaltens solvenskapital når solvensgränsen är pensionsanstaltens solvenskapital med 97 procents sannolikhet större än noll. Värdet av konstanterna ska fastställas med beaktande av den empiriska informationen om placeringsmarknaden och om riskerna i olika placeringar. Social- och hälsovårdsministeriet ska höra Finansinspektionen vid beredningen av förordningen.

12 §

Beräkning av riskvärdet för riskklassen

Riskvärde beräknas för varje riskklass j med formeln

$$V_j = \sum_i A_i S_j$$

,

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

där A_i är beloppet av en enskild placering i som exponerats för den risk som avses i riskklass j och S_j den förväntade förlusten som fastställts för riskklass j .

Den förväntade förlusten S_j i riskklass j fastställs genom förordning av statsrådet.

13 §

Beräkning av riskklassens förväntade avkastning

Förväntad avkastning beräknas för varje riskklass j med formeln

$$\mu_j = \sum_i m_j A_i$$

där A_i är beloppet av en enskild placering i som exponerats för den risk som avses i riskklass j och m_j väntevärdet av avkastning för riskklass j .

13 a §

Beaktande av skuldandelen

En placeringens skuldandel beaktas så att utöver vad som föreskrivs i 12, 13 och 14 §

1) ersätts den förväntade förlusten S_j vid beräkning av riskvärdet med formeln

$$\min\left(\frac{1}{1-L_i} S_j + \frac{L_i}{1-L_i} (m_6 + L_i (m_j - m_6)); 1\right)$$

där L_i är den skuldandel som ingår i placeringen och m_6 är väntevärdet av avkastning för den ränteriskklass som avses i 11 § 1 mom. 6 punkten,

2) ersätts väntevärdet av avkastning m_j vid beräkning av förväntad avkastning med formeln

$$(m_j + L_i (m_j - m_6))$$

där L_i är den skuldandel som ingår i placeringen och m_6 är väntevärdet av avkastning för den ränteriskklass som avses i 11 § 1 mom. 6 punkten.

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

13 b §

Beaktande av fastighetsplaceringarnas skuldandel

Utöver vad som föreskrivs i 12 och 14 § beaktas skuldandelen för sådana fastighetsplaceringar enligt 5 a § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag som är förenade med en borgen som ställts av arbetspensionsförsäkringsbolaget så att vid beräkning av riskvärdet avses som termen A_i beloppet av en enskild placering i som helhet.

Utöver vad som föreskrivs i 13 och 14 § beaktas skuldandelen för fastighetsplaceringar enligt 5 a § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag som är förenade med en borgen som ställts av arbetspensionsförsäkringsbolaget så att vid beräkning av förväntad avkastning ersätts väntevärdet av avkastning m_j med formeln

$$m_j - L_i m_6$$

där L_i är den skuldandel som ingår i placeringen och m_6 är väntevärdet av avkastning för den ränteriskklass som avses i 11 § 1 mom. 6 punkten.

15 §

Valutarisk

För andra placeringar än de som exponerats för valutarisk enligt 1 mom. beräknas ett riskvärde enligt 12 § samt enligt 13 a § 1 punkten eller 13 b §, och förväntad avkastning enligt 13 § samt 13 a § 2 punkten eller 13 b §.

17 §

Risk avseende avkastningskrav och försäkringsrisk

Trots bestämmelserna i 12 § beräknas riskvärdet för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln

$$V_j = \left((1 - \lambda)(k + b) + C - \lambda S_j \right) A_j$$

där k är den diskonteringsränta som används vid beräkningen av ansvarsskulden, b är den avsättningskoefficient för pensionsansvaret som avses i 171 § 1 mom. i lagen om pension för

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

arbetstagare (395/2006) som gäller dagen efter beräkningstidpunkten, S_j är den förväntade förlust som fastställts för risk avseende avkastningskrav och A_j är ansvarsskulden, med avdrag för ofördelat och fördelat tilläggsförsäkringsansvar som avses i 14 § 2 mom. i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, för tilläggsförsäkringsansvar som avses i 7 kap. 2 § 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor samt för de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) inte beaktas i premieansvaret.

Trots bestämmelserna i 13 § beräknas den förväntade avkastningen för klassen för risk avseende avkastningskrav enligt formeln

$$\mu_j = -\left((1 - \lambda)(k + b) + D + \lambda m_j\right) A_j$$

där m_j är det väntevärde för avkastning som fastställts för risk avseende avkastningskrav, A_j är den ansvarsskuld som fastställts i 1 mom. och λ är graden av bundenhet till aktieavkastningen som avses i 168 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

24 §

De grunder som pensionsanstaltens styrelse ska fastställa

Pensionsanstaltens styrelse ska fastställa och till sin placeringsplan föga

4) grunderna för beräkning av den duration som avses i 14 § för de placeringar som exponerats för ränte- och kreditmarginalrisk,

5) grunderna för användning av den skuldandel som ingår i placeringarna och av den borgen som hänför sig till den, av vilka ska framgå åtminstone det maximala beloppet av skuldandelen och borgen samt den maximala risk som skuldandelen och borgen medför för pensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

Lag

om ändring av 5 a § och om temporär ändring av 18 § i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) 5 a § och temporärt 18 § 1 mom., sådana de lyder, 5 a § 1353/2014 och 18 § 1 mom. i lag 96/2016, som följer:

5 a §

Kreditupptagning och borgen i fastighetsplaceringsverksamhet

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags dottersammanslutning vars huvudsakliga syfte är att direkt eller indirekt för arbetspensionsförsäkringsbolagets räkning äga fast egendom, får i sin fastighetsplaceringsverksamhet uppta också annan kredit än sådan kredit som avses i 15 kap. 1 § i försäkringsbolagslagen.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags dottersammanslutning får använda främmande kapital för ägande och förvärv av fastigheter samt för ägande, förvärv, byggande och underhåll av bostäder eller andra byggnader i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det sammanlagda beloppet av de krediter som ett arbetspensionsförsäkringsbolags dottersammanslutningar upptar får vara högst 10 procent av arbetspensionsförsäkringsbolagets samtliga placeringar och 50 procent av arbetspensionsförsäkringsbolagets samtliga fastighetsplaceringar.

Vad som föreskrivs ovan i denna paragraf om dottersammanslutningar tillämpas också på därmed jämförbara bolag och sammanslutningar i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Arbetspensionsförsäkringsbolaget kan ställa borgen som säkerhet för en kredit som föreskrivs i denna paragraf. Dessutom tillämpas vad som i 15 kap. 3 § i försäkringsbolagslagen föreskrivs om ställande av säkerhet för en dottersammanslutning också på en dottersammanslutnings förbindelser i enlighet med denna paragraf.

18 §

Överföringar till det fördelade och det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret

Maximibeloppet av ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital är solvensgränsens 3,5-faldiga belopp, dock minst 40 procent av ansvarsskulden, minskat med ofördelat tilläggsförsäkringsansvar och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Om ett arbetspensionsförsäkringsbolags solvenskapital två år i följd överskrider solvenskapitalets maximibelopp, ska arbetspensionsförsäkringsbolaget från och med det andra året varje år till det fördelade tilläggsförsäkringsansvaret överföra ett belopp som utgör en tredjedel av det belopp med vilket bolagets solvenskapital överskrider maximibeloppet. Om överskridningen kan betraktas som bestående, ska bolaget organisera sin verksamhet så att bolagets solvenskapital återförs under maximibeloppet.

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .
Bestämmelserna i 18 § 1 mom. gäller till och med den 31 december 2029.

Lag

om ändring av 8 kap. 3 § och om temporär ändring av 7 kap. 7 § i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt i lagen om pensionsstiftelser och pensionskassor (946/2021) 7 kap. 7 §
2 mom. och
fogas till 8 kap. 3 § nya 4—7 mom. som följer:

7 kap.

Ansvarsskuld, försäkringsavgifter och solvens

7 §

Tilläggsförsäkringsansvar och solvenskapitalets maximibelopp

Maximibeloppet av en pensionsstiftelses solvenskapital är solvensgränsens 3,5-faldiga belopp, dock minst 50 procent av ansvarsskulden, minskat med tilläggsförsäkringsansvaret. Maximibeloppet av en pensionskassas solvenskapital är solvensgränsens 3,5-faldiga belopp, dock minst 50 procent av ansvarsskulden, minskat med tilläggsförsäkringsansvaret och de poster som enligt 139 § 2 mom. i lagen om pension för företagare inte beaktas i premieansvaret. Tilläggsförsäkringsansvaret kan utökas genom försäkringsavgifter upp till solvenskapitalets maximibelopp.

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

8 kap.

Tillgångar och investering

3 §

Begränsningar som gäller lån och borgen

En pensionsanstalts dottersammanslutning vars huvudsakliga syfte är att för pensionsanstaltens räkning direkt eller indirekt äga fast egendom får uppta lån i sin fastighetsplaceringsverksamhet.

En pensionsanstalts dottersammanslutning får använda främmande kapital för ägande och förvärv av fastigheter samt för ägande, förvärv, byggande och underhåll av bostäder och andra byggnader i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Det sammanlagda beloppet av de lån som pensionsanstaltens dottersammanslutningar upptar får utgöra högst 10 procent av pensionsanstaltens samtliga placeringar och 50 procent av pensionsanstaltens samtliga fastighetsplaceringar.

Vad som föreskrivs ovan om dottersammanslutningar tillämpas också på därmed jämförbara bolag och sammanslutningar i andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .
Lagens 7 kap. 7 § 2 mom. gäller till och med den 31 december 2029.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i en lag om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (1353/2014) ikraftträdandebestämmelsen, sådan den lyder i lag 932/2022, som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Riksdagens svar RSv 71/2026 rd

Helsingfors 29.5.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare